

13
E9004215

Organizacijski štatut

za Slovensko trgovsko šolo v Ljubljani.

I. Naloga, značaj in učni jezik zavoda.

§ 1. Slovenska trgovska šola v Ljubljani si stavi nalogo, podati mladeničem, ki se nameravajo posvetiti trgovskemu stanu ali drugim sličnim poklicem, dosegljivo množino splošne izobrazbe, zlasti pa jih izučiti v trgovski stroki ter tako pripomoči, da se povzdigne pridobitna zmožnost trgovcev, trgovskih sotrudnikov in uradnikov raznih trgovskih podjetij.

§ 2. Učni jezik je slovenski; vendar sme kuratorij zavoda s privoljenjem c. kr. ministrstva za bogočastje in uk določati, če in kateri predmeti naj se poučujejo v kakem drugem jeziku.

II. Ustanovitev in vzdrževanje zavoda.

§ 3. Zavod ustanovi kot zastopnik kronovine Kranjske deželni odbor kranjski ter ga v imenu dežele vzdržuje. Zlasti je njegova dolžnost, da za zavod poskrbi učne prostore, da skrbi za njih kurjavo, razsvetljava, snaženje in vzdrževanje, da nabavi potrebno opravo, plača ravnatelja in vse učiteljsko osebje, kakor tudi potrebne slugе. Sploh ima kronovina Kranjska trpeti vse stroške, ki so zvezani z vzdrževanjem zavoda, v kolikor niso kriti od drugod.

K vzdrževanju prispevajo:

1. S podporami: c. kr. ministrstvo za bogočastje in uk, mestna občina ljubljanska in trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko v Ljubljani.

2. Posamezni dobrotniki z ustanovami, volili in darovi.

3. Učenci sami z vstopnino, učnim prispevkom in šolnino.

Vsi vzdrževalni prispevki tvorijo poseben fond zavoda, v katerega se stekajo.

III. Nadzorstvo in vodstvo zavoda.

§ 4. Vrhovno nadzorstvo zavoda izvršuje c. kr. ministrstvo za bogočastje in uk po svojih strokovnih organih.

V administrativnem oziru tvori inštanco c. kr. deželna vlada za Kranjsko v Ljubljani. Vse vloge, namenjene c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk se morajo redoma vlagati samo pri tej deželni politični oblasti; vendar se smejo v posebnih, nujnih slučajih vlagati tudi naravnost pri ministrstvu. Istočasno se pa mora doposlati tudi deželni vladi prepis pri ministrstvu vložene vloge.

§ 5. Osnuje se poseben kuratorij, ki vodi zavod v administrativnih in denarnih stvareh; pospeševati ima koristi zavoda in neposredno nadzorovati zavodovo delovanje.

Kuratorij ima svoj sedež v Ljubljani.

Predsednik mu je vsakokratni deželni glavar kronovine Kranjske, ki pa sme mesto sebe imenovati namestnika izmed deželnih odbornikov.

Ostali člani kuratorija so:

1. Zastopnik c. kr. naučne uprave, ki ga ta sama odpošilja.

2. Šest odposlancev ustanoviteljice, ki jih imenuje deželni odbor; trije izmed teh so vzeti iz trgovskega, industrijskega ali obrtnega stanu.

3. En odposlanec trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, ki ga izvoli njen zbor.

4. En odposlanec mestne občine ljubljanske, ki ga imenuje občinski svet stolnega mesta Ljubljane.

5. En odposlanec „Zadružne zveze“ v Ljubljani, ki ga imenuje njeno načelstvo.

6. En odposlanec trgovskega gremija v Ljubljani, ki ga imenuje vodstvo gremija.

7. Ravnatelj zavoda.

§ 6. Poslovna doba kuratorijevih članov traja tri leta. Po preteku te dobe se morajo imenovati, oziroma izvoliti novi; poslovna doba prejšnjih pa traja do imenovanja in izvolitve novih, torej lahko tudi več nego tri leta.

Ponovno imenovanje, oziroma zopetna izvolitev sta dopustna. Novoimenovane, oziroma novoizvoljene člane kuratorija naznanja predsednik potom deželne vlade c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk.

§ 7. Članstvo v kuratoriju je samo častno; člani smejo tirjati povračilo le tistih izdatkov, ki so jih imeli vsled kakega kuratorijevega naročila.

§ 8. Kuratorij se posvetuje in sklepa v sejah, ki jih sklicuje predsednik ali njegov namestnik po možnosti vsaj enkrat na mesec. Izredna seja se mora sklicati, če to predlaga ravnatelj zavoda ali če to želijo štirje člani kuratorija. Taka izredna seja se mora sestati tekom enega tedna po pismeno naznanjenem predlogu ravnatelja ali želji štirih kuratorijevih članov.

Seje so sklepne, če je razen predsedujočega navzočih še najmanj šest članov kuratorija.

Sklepa se z navadno večino glasov. Ob enakosti glasov odločuje predsednik ali njegov namestnik. Seje vodi predsednik ali njegov namestnik, če pa sta ta dva zadržana, najstarejši navzoči član kuratorija. Sicer imajo vsi člani kuratorija enake pravice. Kuratorij sklepa o osebnih koristih ravnatelja le v njegovi odsotnosti.

§ 9. O sejah je voditi poseben zapisnik, ki naj podaja natančno sliko razprav. Podpišeta ga zapisnikar in v seji predsedujoči član kuratorija. Zapisnikarja imenuje v seji predsedujoči član kuratorija. Predsednik kuratorija določa, kateri sklepi da se

morajo razen že v tem štatutu navedenih slučajev naznaniti c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk, zastopnik vlade pa tudi lahko zahteva, da se kak sklep naznani davčnim oblastem.

§ 10. Za upravo denarnih poslov voli kuratorij iz svoje srede posebnega blagajnika.

§ 11. Za svoje delovanje je kuratorij odgovoren oblastem, zlasti pa deželi kot ustanoviteljici zavoda.

Če bi kuratorij prekorail svoj delokrog ali sploh se pregrešil proti štatutu trgovske šole ali zakonu, ga sme c. kr. ministrstvo za bogočastje in uk dogovorno z deželnim odborom razpustiti. V tem slučaju se pa mora poskrbeti, da se nemudoma konstituirajo novi kuratorij. Do konstituiranja novega kuratorija vodi njegove posle poseben komisar, ki ga imenuje deželni odbor kranjski. Kuratorij sme poslovati brž, ko je imenovanih, oziroma izvoljenih razen predsednika še šest članov kuratorija.

§ 12. Naloga kuratorija je zlasti:

1. paziti, da se izvršujejo določila štatuta, učnega načrta, šolskega in disciplinarnega reda ter drugih navodil;

2. upravljati fond zavoda;

3. začasno in stalno nameščati ravnatelja in drugo šolsko osobje;

4. odstavljati ravnatelja in šolsko osobje, dokler so začasno nameščeni.

V točki 3. in 4. naštete stvari zadevajoči sklepi pa postanejo pravomočni šele, ko jih odobri c. kr. ministrstvo za bogočastje in uk.

5. dovoljevati nagrade učnemu osobju;

6. podeljevati ustanove in dovoljevati podpore revnim in pridnim učencem;

7. oproščati šolnine;

8. naročati vse potrebno za zavod, seveda le s vsoto, ki je bila že prej v proračunu odobrena;

9. dovoljevati ravnatelju in učnemu osobju nad 3 dni trajajoče dopuste;

10. predlagati spremembo štatuta, učnega načrta ali drugih pravil.

§ 13. Kuratorij sestavi za vsako šolsko leto poseben proračun o potrebah zavoda in o njih po kritju. Proračun je pravočasno predložiti v potrditev deželnemu odboru, ki potem priskrbi pokritje morebitnega primanjkljaja.

Proračun je predložiti tudi c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk.

Koncem vsakega solarnega leta predloži kuratorij deželnemu odboru računski zaključek o prejemkih in izdatkih.

Kuratorij razpolaga svobodno po proračunu s vsotami, ki jih je odobril deželni odbor. Proračun presegajoče izdatke sme napravljati le z dovoljenjem doželnega odbora.

§ 14. Prav posebna naloga kuratorija je pa, zavodu iskati stika s trgovskimi krogi in ga stalno vzdrževati ter absolventom šole preskrbeti primernih služb.

Da je kuratorij vedno in točno poučen o stanju zavoda, ima predsednik pravico, od časa do časa nadzorovati pouk in zavod ali pa v to določiti enega izmed članov kuratorija. Nadzorujoči se vpričo učencev ne sme vmešavati v pouk in mora tudi strogo paziti, da pouka ne moti. Predsednik ali njegov namestnik naj v prihodnji seji poroča o uspehu nadzorovanja, kuratorij pa potem sklene, kar se mu zdi umestno, in po potrebi predloži sklepe c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk v potrditev.

Koncem vsakega šolskega leta poroča kuratorij o svojem delovanju in o stanju zavoda c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk ter vsem korporacijam, ki so v kuratoriju zastopane.

IV. Organizacija pouka.

§ 15. Trgovska šola se deli:

- a) v dvorazredno trgovsko šolo s pripravljalnim razredom,
- b) v specialne tečaje.

§ 16. Namen dvorazredne trговske šole je, v teku dveh let praktično izobraziti pomožnih sil za trговski stan v ožjem pomenu besede.

V trговsko šolo se smejo sprejemati le tisti, ki dokažejo, da so dopolnili 14. leto starosti, ali da ga bodo še v teku solarnega leta dopolnili in da so zadostili svoji ljudskošolski obveznosti. Za vsprejem v I. razred trговske šole morajo tudi vspešno prestati izpit iz: slovenskega jezika, nemškega jezika, računstva, geometrije, prirodopisja zemljepisja in prirodoslovja. Pri izkušnji se zahteva toliko znanja, kolikor si ga pridobe učenci v pripravljalnem razredu. Za učence, ki so z vsaj zadostnim uspehom skončali 4. razred kake srednje šole ali popolno meščausko šolo, kakor tudi za učence pripravljalnega razreda, odpade ta izkušnja.

S trговsko šolo je združen pripravljalni razred; vanj se smejo sprejemati brez vsake skušnje učenci, ki sicer ne zadoščajo zgorajšnjim zahtevam, ki pa dokažejo, da so dovršili 13. leto starosti ali pa ga bodo spolnili še tekom solarnega leta vstopa.

Če so taki učenci v ljudskošolsko obvezni starosti, tedaj so v smislu § 23. državnega ljudskošolskega zakona oproščeni obiska ljudskih šol.

§ 17. Učni načrt dvorazredne trговske šole in pripravljalnega razreda obsega sledeče predmete:

a) Obvezni predmeti pripravljalnega razreda: verouk, slovenski kot učni jezik, nemški jezik, računstvo, geometrija, prirodopisje, prirodoslovje, zemljepisje, lepomisje.

b) Obvezni predmeti dvorazredne trговske šole: verouk, slovenski kot učni jezik, nemški jezik, trговsko računstvo, trговsko dopisje in kontorna opravila, knjigovodstvo, uzorni kontor, nauk o trgovini in menicah, zemljepisje, blagoznanstvo, lepomisje, tesnopisje.

c) Neobvezni predmeti: italijanski jezik, srbohrvaški jezik, telovadba, strojepisje.

Vsota tedenskih učnih ur v obveznih predmetih ne sme presegati števila 30, tako da je učencem mogoče obiskovati tudi neobvezne predmete.

§ 18. Špecialni tečaji se prirejajo po časovnih in krajevnih potrebah, zlasti iz tistih predmetov, ki v njih trgovska šola kot taka ne more dovolj izobraziti, n. pr. jezikovni konverzacijski tečaji, tečaji o carinstvu, o posameznih blagovnih strokah, kakor mlekarstvu, sirarstvu, lesni trgovini, združnih tečajih itd.

Če se pokaže potreba, se otvori tudi poseben trgovski tečaj za učence srednjih in drugih šol, ki se hočejo izobraziti v trgovski stroki. Sem spada tudi enoletni tečaj za abiturijente srednjih šol. Ti tečaji naj pa sploh ne presegajo dobe 2 let in naj se v njih poučujejo le strogo trgovski predmeti.

Kuratorij določa od slučaja do slučaja vse potrebno o organizaciji teh tečajev, o učni snovi in njeni razdelitvi. Organične določbe in učni načrt za te tečaje morata potrditi c. kr. ministrstvo za bogočastje in uk ter deželni odbor.

§ 19. Število učencev vsakega razreda na vseh oddelkih zavoda naj ne presega števila 36, pri jezikovnih konverzacijskih tečajih pa ne 15.

§ 20. Šolsko leto se začne na vseh celoletnih oddelkih zavoda dne 15. septembra in se konča v soboto pred 15. julijem naslednjega leta. Za počitnice veljajo dnevi, kakor so določeni za srednje šole.

V. Učna sredstva.

§ 21. Za pouk se smejo rabiti samo one knjige in sredstva, ki jih dopusti c. kr. ministrstvo za bogočastvo in uk. Učiteljski zbor izbira med dopustnimi učili in je upravičen predlagati pri c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk uporabo tudi še nepotrjenih učil.

§ 22. Na zavodu se napravijo sledeče zbirke:
1. učiteljska knjižnica za uporabo učiteljev;

2. dijaška knjižnica za uporabo učencev;
 3. podporna knjižnica za revne učence;
 4. prirodoslovna, prirodopisna in blagoznanstvena zbirka;
 5. zbirka zemljepisnih učil;
 6. zbirka vrednotnic in obrazcev, ki so v trgovskem življenju večje važnosti.
- Ravnatelj izroča oskrbovanje zbirk posameznim učiteljem.

VI. Ravnatelj in učno osebje.

§ 23. Učiteljski zbor sestoji iz ravnatelja, rednih učiteljev in pomožnih učiteljev.

V obveznih predmetih naj po možnosti poučujejo redni učitelji.

§ 24. Ravnatelj vodi zavod v pedagogičnem in didaktičnem oziru in ga zastopa na zunaj. Njemu so neposredno podrejeni vsi ostali učitelji, ki se morajo pokoravati odredbam, najsi temeljijo v štatutu ali učnem načrtu ali najsi je ravnatelj odredil kaj potrebnega na svojo odgovornost.

Ravnatelj sme dovoljevati v svojem področju rednim in pomožnim učiteljem izredne dopuste do treh dni. Ravnotako sme tudi sam nastopiti dopust, ki ne presega treh dni, vendar mora za ta čas vodstvo zavoda poveriti enemu izmed rednih učiteljev.

§ 25. Ravnatelj je za stanje zavoda odgovoren c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk ter kuratoriju.

Ravnatelj vsprejema učence, razdeljuje učne ure, vodi učiteljske konference in sporoča kuratoriju lastne želje, kakor tudi želje in predloge učiteljskega zbora. Kuratoriju in po potrebi c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk poroča o sprejemu učencev, o učnih knjigah in učnem osebju; tudi sestavlja predpisane ali od kuratorija, oziroma c. kr. ministrstva za bogočastje in uk zahtevane statistične izkaze ter oskrbi koncem vsakega šolskega leta letno poročilo.

§ 26. Prepis letnega poročila in zapisnika o sklepni učiteljski konferenci je doposlati tudi c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk. Zapisnike drugih

učiteljskih konferenc je c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk predložiti le tedaj, če to zahteva ministrstvo ali so se v konferencah storili sklepi, ki potrebujejo ministrske odobritve.

§ 27. Ravnatelj in ostalo učiteljsko osebje se mora o svojem strokovnem znanju izkazati na način, kakor to zahteva c. kr. ministrstvo za bogočastje in uk. V posebnih ozira vrednih slučajih, posebno ob ustanovitvi zavoda, sme kuratorij s privoljenjem c. kr. ministrstva za bogočastje in uk opustiti zahtevo po dokazu sposobnosti, posebno pri prosilcih, ki so se v šoli ali v strokovni praksi izkazali zmožne za pouk na trgovski šoli.

Ravnatelja in ostalo učno osebje nastavlja in odstavlja kuratorij. Vsak tak sklep pa mora biti odobren po c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk.

Sprva se namesti vse učno osebje, vštévši ravnatelja, le začasno. Po preteku treh let smejo ravnatelj in učitelji prositi za stalno nameščenje. Vsak sklep o stalnem nameščenju postane pravomočen šele po odobrenju c. kr. ministrstva za bogočastje in uk. Začasno nameščenemu ravnatelju se lahko služba odpove od učnega leta do leta, ostalemu začasno nastavljenemu učnemu osebju pa vedno za pol leta naprej.

§ 28. Redni učitelji na zavodu dobivajo osnovne plače 2800— K, ki se po vsakih petih letih zadovoljivega službovanja zviša s petletnicami. Plača se zviša po preteku prvega in drugega petletja za letnih 400 K, po preteku vsakega naslednjih treh petletij za letnih 600 K.

Ravnatelj dobiva s pravico do petletnic spojeno osnovno plačo rednega učitelja in poleg tega še funkcijsko doklado 1000 K.

Ravnatelj dobi v drugem desetletju svojega poučevanja aktivitetno doklado 996 K, v tretjem desetletju 1127 K. Redni učitelji imajo pravico do aktivitetnih doklad: v prvem desetletju 840 K, v drugem desetletju 996 K in v tretjem desetletju 1127 K.

Ravnatelj ima pravico do naturalnega stanovanja v zavodu. Če se mu tako stanovanje odkaže, tedaj dobi le polovico pristojne aktivitetne doklade.

Učiteljem se vštejejo v pokojnino petletnice in aktivitetna doklada, ravnatelju poleg tega še funkcijska doklada.

Pomožni učitelji dobivajo remuneracije v znesku 3 K na uro.

Ravnatelj in redni učitelji imajo za poučevanje nad viškom tedenskih ur pravico do remuneracij, in sicer:

Učitelji jezikov, knjigovodstva, trgovskega dopisja in kontornih opravil 120 K, učitelji drugih znanstvenih predmetov, vštévši verouk, lepopisje in tesnopisje 100 K in učitelji telovadbe 80 K na leto za vsako tedensko učno uro.

Kuratorij sme pa v sporazumu z deželnim odborom kranjskim in c. kr. ministrstvom za bogočastje in uk sklepati s posameznimi učitelji posebne pogodbe za nameščenje.

§ 29. Glede službene dobe, glede pokojnine ravnatelja in rednih učiteljev in zlasti glede pokojnin vdov in sirot veljajo analogno določbe, kakor za učiteljsko osebje na državnih srednjih šolah, vendar služijo za odmero pokojnine v § 28. navedene plače v podlago.

Za pokojninska izplačila se ustanovi poseben penzijski fond, v katerega se stekajo vsa plačila učnega osebja. Pokojninski doneski se odmerijo na podlagi v § 28. navedenih plač analogno onim, ki jih plačuje učno osebje na državnih srednjih šolah. Dokler pokojninski zaklad ne zadošča potrebam, je prištevati vsakokratne pokojnine rednim izdatkom za zavod in jih je torej vstavljati v letni proračun.

§ 30. Vsi učitelji so dolžni po potrebi poučevati na vseh oddelkih zavoda.

Višek tedenskih ur znaša za ravnatelja 12, za redne učitelje 20 ur.

Za pravice in dolžnosti učiteljskega osebja in za disciplinarno postopanje ž njim veljajo tozadevne določbe za učitelje državnih srednjih šol.

VII. Učenci, disciplinarno postopanje ž njimi, učila in izpričevala.

§ 31. Vsak učenec Slovenske trgovske šole mora ob sprejemu predložiti svoj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Nedoletni učenci morajo za sprejem doprinesiti tudi ustni ali pismeni dokaz, da so jim stariši ali njih namestniki dovolili vstop.

§ 32. Učenci so dolžni se ravnati po določenih disciplinarnega reda, ki velja za srednje šole na Kranjskem.

Stariši, oziroma njih namestniki morajo zavodove učence skrbno nadzirati, in ravnatelj je v slučaju slabega domačega nadzorstva upravičen, zahtevati od starišev ali njih namestnikov, da spremene učencu stanovanje.

§ 33. Šolnina znaša na dvorazredni trgovski šoli 100 K in v pripravljalnem razredu 50 K na leto; vstopnina je 5 K in vsakoletni prispevek k učilom 10 K.

Podaniki tujih držav plačajo dvojno šolnino.

Kuratorij oprošča popolnoma ali napol od plačevanja šolnine.

§ 34. Vsak učenec dobi o Božiču in o Veliki noči šolsko poročilo, koncem vsakega šolskega leta pa izpričevalo o njegovem napredku in ob dovršeni dvorazredni trgovski šoli odhodno izpričevalo, ki vsebuje podatke o njegovem vedenju in učnih uspehih za časa bivanja na zavodu.

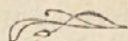
§ 35. Za določanje redov in vedenja, pridnosti in učnih uspehov v izpričevalih je merodajna naredba c. kr. ministrstva za bogočastje in uk z dne 21. aprila 1890, št. 1147. (Ministerski naredbeni list št. 24. ex 1890.)

Ob presojanju učnih uspehov in disciplinarnega vedenja učencev je strogo postopati. Ako dobi učenec le v enem predmetu nezadostni red, mu lahko učiteljski zbor dovoli ponavljalno izkušnjo po počitnicah. Kadar se mu pa ta ne dovoli, ali kadar pri izkušnji ne vspeje, mora razred ponavljati.

§ 36. Sklepnih izkušenj zavod ne prireja. Pač pa je dolžnost ravnatelja, ozir. učiteljskega osebja, koncem vsakega šolskega leta, zlasti pa pred izpustom učencev iz šole, prepričati se, ali so resnično dosegli učni smoter.

VIII. Končno določilo.

§ 37. Ta statut, učne načrte za posamezne oddelke zavoda in vsako njih spremembo je predložiti c. kr. ministrstvu za bogočastje in uk v potrditev.

Slovenska knjižnica

6K M

C 8064

66009004815

COBISS ©

Nesna knjižnica Ljubljana

Blaškovi nasledniki, Ljubljana